

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrt s Din 2, do 100 vrt s Din 2.50, od 100 do 300 vrt s Din 3, večji inserati petit vrt s Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Izgledi za likvidacijo španskega konflikta:

Anglija za sklicanje mirovne konference

Tako po odpoklicu tujih prostovoljev naj bi se sestala v Londonu mirovna konferenca, na kateri bi poleg obeh španskih taborov sodelovale tudi Anglija, Francija in Italija, po možnosti pa tudi Rusija in Nemčija

London, 23. junija. br. Kakor se dozna v dobro poučenih krogih, namešča angleška vlada na pobudo ministarskega predsednika Chamberlaina takoj po uveljavljenju angleškega načrta glede umika tujih prostovoljev iz Španije predlagati obema španskima taboroma sklicanje mirovne konference, ki naj bi se sestala v Londonu. Na tej konferenci bi po angleški zamisli sodelovali poleg zastopnikov španske republikevskih vlade in generala Franca tudi Anglija, Francija in Italija, po možnosti pa tudi Nemčija in Rusija. Ce glede sodelovanja Rusije in Nemčije ne bi prišlo do sporazuma, potem bi se sodelovanje velesil omejilo samo na Anglijo, Francijo in Italijo, ki so neposredno zainteresirane na položaju na Sredozemskem morju. Konferenca naj bi se sestala čimprej, po možnosti takoj, ko bi se pričeli tujih prostovoljev odpravljati iz Spanije, da bi se na ta način čimprej ustavile sovražnosti in preprečilo nadaljnjo prelivanje krvi, zlasti pa grozotno bombardiranje nezaščitenih mest in civilnega prebivalstva. Po doseženem sporazumu v londonskem odboru se v londonskih krogih nadejajo, da se bo Chamberlainova zamenjava napolnila ustvariti.

London, 23. junija. br. Londonski politični in diplomatični krogi so še vedno pod vtičom sporazuma, ki je bil predvajen v londonskem odboru za nevmešavanje, kjer je po enoletnem predvajevanju napolnil prodri angleški načrt.

za nevralizacijo in postopno likvidacijo španskega konflikta. Leto dni je poteklo, od kar je angleška vlada predložila ostalim zainteresiranim vladam, sodelujočim v londonskem odboru, svoj načrt. Ta načrt je bil v razvoju poganjat znatno spremenjen, vendar pa so ostale osnove angleške pobude nespremenjene. Načrt predvideva umik tujih prostovoljev iz Španije, poskrtev kontrole in postopno likvidacijo državljanske vojne. Umik tujih prostovoljev bodo nadzirale posebne komisije, ki bodo takoj krenile v obo španskih taborov, čim prispe pristanek valencijanske vlade in generala Franca. Komisije bodo odšle na fronte in bodo kolikor mogoče točno ugotovile število tujih prostovoljev. Nato se bo začel umik teh prostovoljev v številčnem sorazmerju. Čim bo odpravljeno v Španijo prvih 10.000 tujih prostovoljev iz vsakega tabora, se bodo obema taboroma priznale pravice vojskujočih se strank.

Istočasno bo uvedena najstrožja kontrola na vseh španskih mejah, na kopnem in na morju. Posebno nadzorstvo bo uveljavljeno v vseh španskih luhkah, prav tako pa bodo nadzorniki spremljali vsako ladjo, ki je namenjena v španske luke.

Pariz, 23. junija. br. Francoski krogi ne prikrivajo zadovoljstva nad sporazumom, ki je bil dosežen v londonskem odboru. Opozorajo pa na to, da je do izvedbe tega sporazuma še dolga in naporna pot. Premagati bo treba še mnogo težko, toda že na vseh straneh dovoli dobre volje, se bo tudi to lahko zgordilo. Francija je dala svoj delež za doseglo sporazuma in ne bo oklevala še nadalje podpirati vsako pobudo, ki lahko dovede do čimprejšnje likvidacije španskega konflikta. Kar se tiče prostovoljskega vprašanja, racunajo v Parizu s tem, da bodo imele komisije, ki naj ugotove število tujih prostovoljev, težavno delo. Posebno v republikanski Španiji bo težko ugotoviti vse prostovolje, ker so pomešani z drugimi od-

delki in razkopljeni po vsem republikanskem ozemlju. Na Francovi strani je že sedaj več ali manj točno znano, koliko jih je, ker se tuje čete bore po večini v strnjnih formacijah. Težave so tudi še glede financiranja te akcije, ker se zlasti Rusija brani plačati »stroške za povratek italijanskih in nemških čet«, češ kdo jih je poslal tja, naj jih spravi tudi nazaj.

V Parizu se tudi nadejajo, da bi likvidacija španskega problema povoljno vplivala tudi na razvoj odnosa med Francijo in Italijo. V tem pogledu lahko računa Francija na dragoceno podporo Anglije, ki odklanja italijansko zahtevo, naj bi se italijansko-angleški sporazum takoj uveljavil in vztraja na tem, da se mora ta sporazum izpopolniti s sličnim italijansko-francoskim sporazumom.

Amerika zahteva spoštovanje mednarodnega reda in zakonitosti

Pomembne izjave ameriškega ministra

Washington, 23. junija. b. Državni podtajnik Sumner Welles je v nekem svojem govoru v Filadelfiji izjavil med drugim, da bi morale Združene države Severne Amerike sodelovati z drugimi državami, da bi skupno z njimi, še preden bi utegnilo biti prepozno, rešile humanost in pravčnost. Državni podtajnik je nato obsodil z ostrimi besedami bombardiranje nezavarovanih

mest in civilnega prebivalstva. Obsodil je tudi one, ki sistematično kršijo mednarodne obveznosti in je še enkrat pozval ameriški narod, naj stopi na stran miroljubnih držav in naj se z njimi bori za boljše mednarodno življenje, v katerem naj bi spet veljala načela mednarodnega prava in zakonitosti, od katerih je odvisen obstanek in razvoj kulture in civilizacije.

Anglija defenzivno pripravljena

Dnevno izdajo na Angleškem 250 milijonov dinarjev za oboroževanje

London, 23. jun. w. Vlada je imela danes svojo redno tedensko sejo, ki je bila posvečena predvsem zunanjopolitičnim vprašanjem. Vlada je obravnavala v prvi

vrsti angleško-italijanske odnose, vprašanje uveljavljanja angleško-italijanskega sporazuma in o raznih možnostih, ki so podane z doseženim sporazumom v londonskem odboru.

Prepoved izvoza

železne rude iz Avstralije

Tokio, 23. jun. o. Japonsko vojno industrijo je zadel hud udarec. Avstralska vlada je sedaj definitivno prepovedala izvoz železne rude, razen manjših količin, ki so jih rudniški podjetja dolžna izvažati v smislu nekih konvencij v Ameriki in na Japonsko. Japonski poslanik v Sidneyu je sicer ponovno protestiral zaradi tega embarga, vendar pa zameni. Japonci bodo prisiljeni poiskati potrebitno železno rudo drugod in vsakekor po višjih cenah.

Seja angleške vlade

London, 22. jun. w. Vlada je imela danes svojo redno tedensko sejo, ki je bila posvečena predvsem zunanjopolitičnim vprašanjem. Vlada je obravnavala v prvi

vrsti angleško-italijanske odnose, vprašanje uveljavljanja angleško-italijanskega sporazuma in o raznih možnostih, ki so podane z doseženim sporazumom v londonskem odboru.

Požigalec tovarne na Viču zgorel?

V ruševinah so našli zoglenelo truplo odpuščenega delavca Antona Poznarja

Ljubljana, 23. junija.

Strahovit požar na Viču, ki je povzročil milijonsko škodo in pahnil v bedo okrog 100 delavcev, je po vseh znakih sodeč že pojasnjeno. Mi smo že včeraj poročali, da je bila nedovoljna na delu zločinska roka in da gre za zlonameri požig. Vse kaže, da je ta domneva zdaj potrjena.

Danes dopoldne okrog 11. se je namreč na policijski upravi v Ljubljani zglašila delavčica žena Frančiška Poznarjeva in povedala, da od včeraj pogreša svojega moža Antona. Povedala je, da je prisel mož v ponedeljek predčasno z dela domov, če da se slab počuti in da mora k zdravniku. Ostal je v postelji še v tork, ves dan je poleževal in žena mu je kuhalna čaje. Včeraj okrog pol treh zjutraj je pa nemudoma vstal. Ženi je rekel, da gre v opokarno k nočnemu čuvanju, s katerim sta si bila znanca. Od takrat ga ni več videla.

Dobro uro po moževem odhodu je že v tovarni gorelo na vseh koncih in krajinah. Žena je slutila nesrečo, ker je bil mož zadnje čase precej čudež. Stopila je v kuhinjo in takoj je opazila, da je vzel s seboj steklenco petroleja in tudi vžigalice. V glavo ji je simila strasna misel, da je najbrž začgal njen mož. Moža včeraj ves dan ni bilo doma.

Uboga žena je pa se čakala in čakala mislec, da se je le kje zadržal in zakasnil. A ker ga tudi danes ni bilo, je odšla na policijsko upravo.

Skoraj istočasno je bila pa policijska uprava že obveščena, da so med ruševinami in tramovjem našli popolnoma zoglenelo truplo neznanega moškega. Po vseh znakih sodeč gre za pogrešanega Antona Poznarja, kajti na policiji ni bilo drugi prijavil, da koga pogreša.

ZAKAJ JE POZNAR ZAŽGAL?

Anton Poznar, ki je bil star 48 let, in doma s Črnega Vrha nad Polhovim gradcem v pristojen v Ljubljani, je bil lani uslužben v opokarni na Viču. Zapletel se je pa v tihotapeke posle, ki so

šli preko tovarne in zaradi tega je bil odpuščen. Zadnje čase je delal v opokarni v Mestnem logu. V njem je najbrž že davno dozorela želja po maščevanju in včeraj je svoj naklep izvršil. Poznar je zadnje dni večkrat izjavil, da si bo končal življenje.

Dopoldne je odšla na Vič posebna policijska komisija, ki bo skušala ugotoviti vse podrobnosti.

Prisrčen sprejem ameriških rojakov

Ljubljana, 23. junija.

Z direktnim vlagom iz Pariza se je davi ob 9. preko Jesenic pripeljal v Ljubljano 140 srbških Amerikanov, ki so prisli na obisk v domovino. Z gostoljubnostjo, kar vedno sprejema Ljubljana goste, je sprejela tudi ameriške Srbe, ki so takoj po prihodu vlag izstopili. Godba »Zarjec je začela pozdravno koračino, v imenu Ljubljane pa jih je pozdravil župan g. dr. Adlešič, podprtajoč pomembni dogodek, da stopajo danes na svobodna jugoslovanska lila. Ljubljana jih sprejema kakor svoje brate in v imenu Narodno-izseljeniškega odbora g. Makš. Med veselo koračico in razgovori v katoliškem organu, ki v neukrotljivi strasti in brez razloga lahko koga razčeli. Treba je uvzeti, da se s surovostjo in prostaštvom nikogar ne pridobi in nikogar ne pridobi za resnico...«

državo Jugoslavijo. Poudarjal je, da so vsi Srbi v Ameriki navdušeni Jugosloveni in kot taki prihajajo k nam. Z njimi vred so dopotovali tudi trije Dalmatinci iz More-Zeljandije, ki že 45 let niso videli domovine.

Američane so načelo pozdravili v imenu Rafaelove družbe pater Zakravšek, v imenu Zvezde za tujski promet tajnik g. Vasiljevič in v imenu Narodno-izseljeniškega odbora g. Makš. Med veselo koračico in razgovori v katoliškem organu, ki v neukrotljivi strasti in brez razloga lahko koga razčeli. Treba je uvzeti, da se s surovostjo in prostaštvom nikogar ne pridobi in nikogar ne pridobi za resnico...«

Mati angleške kraljice umrla

London, 23. junija. AA. Hava: Geofrica Stratmor, mati sedanje angleške kraljice Elizabete je ponos umrla.

Umrila je zaradi srčne krize, ki je trajala nekaj dni. Kralj in kraljica sta bila ob njeni bolezni posteli do zadnjih trehnutkov, kmalu po 2. uri zjutraj pa sta se vrnili v dvor.

78-letni starček pod tovorni vlak

Maribor, 23. junija.

Na progi med Slinico in Hočami si je včeraj na strašen način končal življenje 78 letni preuzitkar Stefan Retz, doma iz Radlje pri Slinici. Vrgel se je pod tovorni vlak, ki ga popolnoma razmesaril. Retz, ki je zadnje tri dni kakor breznamen bledil po oklici, si je včeraj trikrat hotel na zlínčin način končati življenje. Najprej je skočil pred lokomotivo, ki je sama privožila po progi, a ga je stroj samo odobil. Kmalu nato je hotel pod ljubljanski potniški vlak, pa se mu tudi ta njegov namen ne posrečil, naposled pa je zlínčil pod tovorni vlak.

Borzna poročila.

Carij, 23. junija. Beograd 10, Pariz 12, London 21.56, New York 485, Bruselj 78.20, Milen 22.90, Amsterdam 241, Berlin 125.26, Dunaj 37, Praga 15.16, Varšava 82, Belgrad 3.25.

Bela Krajina in njene železniške zveze

Vzlie neprestanim prožnjam so njenje potrebe v voznom redu najmanj upoštevane

Ljubljana, 23. junija
Bela Krajina se že nekaj let bori za tím ugodnejše železniške zveze z Ljubljano, vendar pa jih ne more dosegci. Vsako leto ji pomladni in zimski vojni red pričata novo razčiranje: njenje stvarne potrebe in njenje želje po res dobrih zvezah ostajajo vedno neizpolnivne. Tako razčiranje je prinesel Beli Krajini tudi letošnji železniški vojni red, ki bo v veljači od 15. maja do jeseni.

Jutranja zveza Beli Krajine z Ljubljano je prav dobra. Prvi vlak odhaja iz Metlike ob 5.20 odnosno iz Črnomlja ob 5.43 in prihaja v Ljubljano ob 8.58, kar zadošča, da poslovni ljudi določne lahko običejno urade in pri istih ureh vse potrebujo. Dosti sihabe pa je s povratkom proti Beli Krajini. Opoldanski vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 12.03, nikar ne ustrezata potrebam Beli Krajine, saj so poletne uradne ure pri vseh ljubljanskih oblastih do 14. Temu vlaku sledi drugi, ki odhaja iz Ljubljane ob 14.07 in ki ustreza vsem dolenskim krajem do Novega mesta. Novo mesto je tudi poslednja postaja tege vlaka št. 9217, ki ne vozi do Črnomlja in Metlike, čeprav bi bilo mnogo bolje, da bi vozil v Belo Krajino ta vlak, ne pa opoldanski. Med prihodom jutranjega belokranjskega vlaka v Ljubljano in odhodom opoldanskega proti Beli Krajini minjava samo tri ure, ta čas pa je dosti prekratko odmerjen, da bi poslovni ljudje mogli v Ljubljani opraviti vse potrebno — posebno še, ker so v vseh uradih, kot rečeno, uradne ure do 14. Še bolj nerazumljivo nam postane, da ima opoldanski vlak z odhodom iz Ljubljane ob 12.03 zvezdo Belo Krajino, popoldanski z odhodom iz Ljubljane ob 14.07 pa ne, če upoštevamo, da vozi na progi Črnomelj—Karlovac potniški vlak z odhodom iz Črnomlja ob 17.26, torej prav ob uri, ki bo v Črnomelj prispevl vlak št. 9217, ki odhaja iz Ljubljane samo do Novega mesta ob 14.07. Če bi železniška uprava odredila, da bi vozil ta vlak do Karlovcu, bi si lokalni vlaki Črnomelj—Karlovac št. 9223 z odhodom iz Črnomlja ob 17.26 čisto lahko prihranili. Beli Krajini pa bi s tem zelo ustregla. Da še bolj poudarimo potrebo ukinanja opoldanske zveze Ljubljane z Belo Krajino in potrebo popoldanske, omenjamo, da odhaja naslednji vlak po enem z odhodom iz Ljubljane ob 12.03 proti Beli Krajini še ob 19.10 in prihaja v Metlico ob 22.56. Ta vlak je sicer potreben in mora ostati, vendar pa je med odhodom opoldanskega in večernega prevelik časovni presledek. Belokranjeni niso bogati, da bi po 14. uri, ko opravijo v Ljubljani

svoje posle, mogli do 19. posediti po goštinstvih in čakati na odhod vlaka ob 19.10. Čisto nerazumljivo je, zakaj se je železniška uprava odločila za tako nemogoče in stvarnim potrebe nasprotjuje zvezde Ljubljane z Belo Krajino, karor jih določa novi vojni red. Vsakemu je jasno, da so posebno v poletnih mesecih potrebi na vseh ljubljanskih oblastih, ki se v uradih zaključujejo uradne ure za stranke, ne pa že dve ure prej, kakor je zdaj z Belo Krajino. Še bolj nerazumljivo je vse to zaradi tega, ker je tak vojni red zvezan za železniško upravo z večjimi izdatki, kakor pa bi bil vojni red, po katerem bi odhajal vlak iz Ljubljane ob 12.03 samo do Novega mesta, vlak ob 14.07 pa tudi dalje proti Metliku in Karlovcu. Omenili smo namreč, da bi v tem primeru železniška uprava lokalni vlaki št. 9223 z odhodom iz Črnomlja ob 17.26, prihodom v Metliko ob 17.46 in prihodom v Karlovac ob 18.45 kot nepotreben lahko ukinila in si tako prihranila dosti izdatkov.

V zadnjem času smo se prepričali, da železniška uprava upošteva želje posameznih krajev, saj je naknadno zobjala pravotno dočenči vojni red za progo Ljubljana—Kamnik, ki je bil brez popoldanske zveze z Ljubljano, in še nekatere druge. Zato smo prepričani, da bo železniška uprava že v svojem lastnem interesu in v interesu prizadetih belokranjskih krajev izpremenila vojni red za progo Ljubljana—Karlovac in odredila, da bo vozil vlak ob 12.03 samo do Novega mesta, vlak ob 14.07 pa tudi dalje v Belo Krajino in do Karlovcu. Potrebam gospodarskih krovov Beli Krajine bo s tem v veliki meri ustrezeno v Bela Krajina in s takim voznim redom dobila dobro zvezdo s svojim upravnim središčem, z Ljubljano.

Vozni red po tem predlogu bi prav nič ne Škodoval dobrim zvezbam v Karlovcu proti Zagrebu, kamor Belokranjeni in Hrvati od Bubnjarcev do Karlovcu tudi dosti potujejo. Popoldanski vlak z odhodom iz Ljubljane ob 14.07 bi namreč lahko prispevl v Karlovac ob 18.45, kakor prihaja zdaj lokalni od Črnomlja do Karlovcu in bi tako v Karlovcu imel zvezdo z večernim vlakom proti Zagrebu, prav tako pa tudi proti Splitu z vlakom, ki odhaja zdaj iz Karlovcu ob 18.54. Ta zvezda pa sicer sploh ni važna, saj Belokranjeni in Hrvati od Bubnjarcev do Karlovcu ne potujejo dosti ne v Split ne na Sušak in tudi Ljubljanci se večinoma ne vozojo na morje z vlakom čez Dolenjsko in Belo Krajino.

Vsi se je pričeli telovadni nastop. Vsi nastopajoči so vaje izvedli brezhibno ter so bili delčni navdušenega aplavza. Modre dece je nastopilo 68, ženske 78, narača 82, članov in članic 92. Prostorno telovadilo je bilo obdano z gostim vencem gledalcov.

Zvezber je animirani družbeni sestanek v Sokolskem domu zaključil ob neprisilem razpoloženju in ob igranjem godbe Zarje, ki je sodelovala tudi popoldine, lepo proslavo 30 letnice. V četrti deceniji stopa šoštanjski Sokol pomlajen in borben.

Razvitje praporov v Medvodah

Od svoje ustanovitve pred 10 leti stremi naše sokolsko društvo ves čas za popolno osamosvojitev. V tej kratki dobi društvenega življenja smo kupili lepo letno telovadilo in ga deloma že uredili, zgradili pa etapno Sokolskega doma, naboljšali si najpotrebnije telovadno orodje in si opremili, že po vsej okolici, priznan oder. Dokončati vse to delo je naloga, ki smo si jo nadeli v sokolski Petrovi petletki.

Nov člen v verigi teh naših uspehov bomo priključili v nedeljo 26. t. m. ko bomo razvili ob pol 16. uri svoj članski prapor. Priprave so v polnem teknu, da bo čim bolj slovensen naš veliki praznik.

Želja vsega članstva je bila, da kumuje novemu praporu eden izmed naših mladih kraljevjev. Zato se je društvena uprava obrnila na maršalat dvora, da bi kumoval našemu praporu Nj. kr. Vis. kraljevje Tomislav. Velika je bila radost nas vseh, ki smo zvedeli, da je bilo naši prošnji ugodeno. To veliko priznanje in pozornost z najvišjega mesta nas bo v bodoče še bolj kreplila pri delu za dobro kralja in domovine.